

[Bertel Dahlgaard.]

have troet, at dette at give Danmark en samlet og rationelt opbygget skattereform var en så smuk opgave, at den ville have tiltrukket den tidligere finansminister, men det var altså ikke tilfældet.

Det kan dog vel ikke være sådan, at den nye finansminister også skyder opgaven fra sig og kun stiller folketinget denne nye lap i udsigt, som ministerens fremsættelsestale snarest tydede på? Derfor vil jeg gerne bede ministeren overfor folketinget redegøre for sine planer med hensyn til arbejdet med en kommende samlet skattereform. Det er et punkt, som folketinget nødvendigvis må have klarhed over.

Også med hensyn til vurderingen af statsgældsbyrden tror jeg, det er sundere at fremhæve betænkelighederne ved dens størrelse, så længe vi endnu ikke har kunnet betale forfaldne lån tilbage, selvom tilbagebetalingen af restancerne nu er begyndt, og jeg tror, det er sundere ved sammenligning af vor statsgæld med andre landes at erindre, at Danmarks økonomi på mange måder er mere sårbar end de fleste andre landes og derfor lettere kan rammes af en konjunkturudvikling, som vi praktisk taget ingen indflydelse har på. Jeg tror, det er meget farligt at give næring til den anskuelse, at vi egentlig ligger ganske lunt i svinget, og derved medvirke til at udsætte det tidspunkt, da vi begynder at forberede os på sværere tider.

I det hele taget er vi her ved et punkt, der gør en angstelig ved et så anspændt budget som det foreliggende. Vi ved, som jeg allerede har antydnet, at det nuværende statsbudget og den nuværende økonomiske tilstand hviler på, at vi har haft vinden med os de sidste 2 år. Den internationale prisudvikling med faldende råstofpriser har forbedret vort bytteforhold med udlandet, selvom dette bytteforhold stadig er meget ringere end i 1949. Høstens værdi udover værdien af en normal høst udgør et større beløb end hele vor valutareserve, og endda er vor valutafremgang tildels et øjenbedrag,

idet vore varebeholdninger er formindskede, og dette, at vi har haft vinden på ryggen, er igen baggrunden for, at der har kunnet udskrives så store skatter, at der ikke allerede nu er indtrådt et underskud på statsbudgettet. Denne medvind tør vi imidlertid ikke bygge på som noget konstant, og den dag medvinden afløses af modvind, slås bunden ud af et budget som det, der foreligger her.

Stående overfor denne mulighed er det da også, at finansministeren bliver mere usikker i stemmeføringen. Finansministeren bebuder, at bytteforholdet ikke foreløbig kan ventes bedret i Danmarks favør. Han øjner muligheden for fortsat faldende industrieksport og stagnerende landbrugseksport, og i horisonten tegner sig for ham den mørke sky, som hedder muligheden for et konjunkturtilbageslag i Amerika, der kan virke lammende på store områder indenfor den vesteuropæiske økonomi. Alle disse spørgsmål vedrørende den fremtidige konjunkturudvikling ligger hen i det uvisse, og ingen af os har mulighed for at skønne med nogen sikkerhed, men alt taget i betragtning er der vel mest sandsynlighed for, dersom der ikke indtræder nye, helt uforudselige begivenheder, at der om et halvt eller helt år venter os ændringer i den internationale udvikling, som ikke vil være Danmark gunstige, og som måske endda kan ramme os ganske overordentlig hårdt, idet en stramning i konjunkturerne kan tænkes ikke blot at betyde prisnedslag for vor eksport, men også øgede spærringer for danske varer. Hvad enten det nu går i den ene eller den anden retning, synes det imidlertid oplagt, at vi her i folketinget i dette øjeblik har en pligt til både på det finansielle og det økonomiske område at forberede os på en for os ugunstig udvikling. Enhver kan nu se, hvilken ulykke det i økonomisk henseende var, at den hektiske oprustning gennem det sidste par år har hindret den overbalancering af budgettet, den opsamling af overskud, som skulle være en stødpude, når konjunkturerne vender og statsfinanserne må have mod-